

**SYMBOLAE CRITICAE
AD LIBELLUM
ARISTOTELICUM**

Published @ 2017 Trieste Publishing Pty Ltd

ISBN 9780649195886

Symbolae criticae ad libellum Aristotelicum by Franz Georg G. Kern

Except for use in any review, the reproduction or utilisation of this work in whole or in part in any form by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including xerography, photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, is forbidden without the permission of the publisher, Trieste Publishing Pty Ltd, PO Box 1576 Collingwood, Victoria 3066 Australia.

All rights reserved.

Edited by Trieste Publishing Pty Ltd.
Cover @ 2017

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form or binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.triestepublishing.com

FRANZ GEORG G. KERN

**SYMBOLAE CRITICAE
AD LIBELLUM
ARISTOTELICUM**

SYMBOLAE CRITICAE
AD LIBELLVM ARISTOTELICVM

ΠΕΡΙ ΞΕΝΟΦΑΝΟΥΣ, ΠΕΡΙ ΖΗΝΩΝΟΣ, ΠΕΡΙ ΓΟΡΓΙΟΥ.

SCRIPSIT

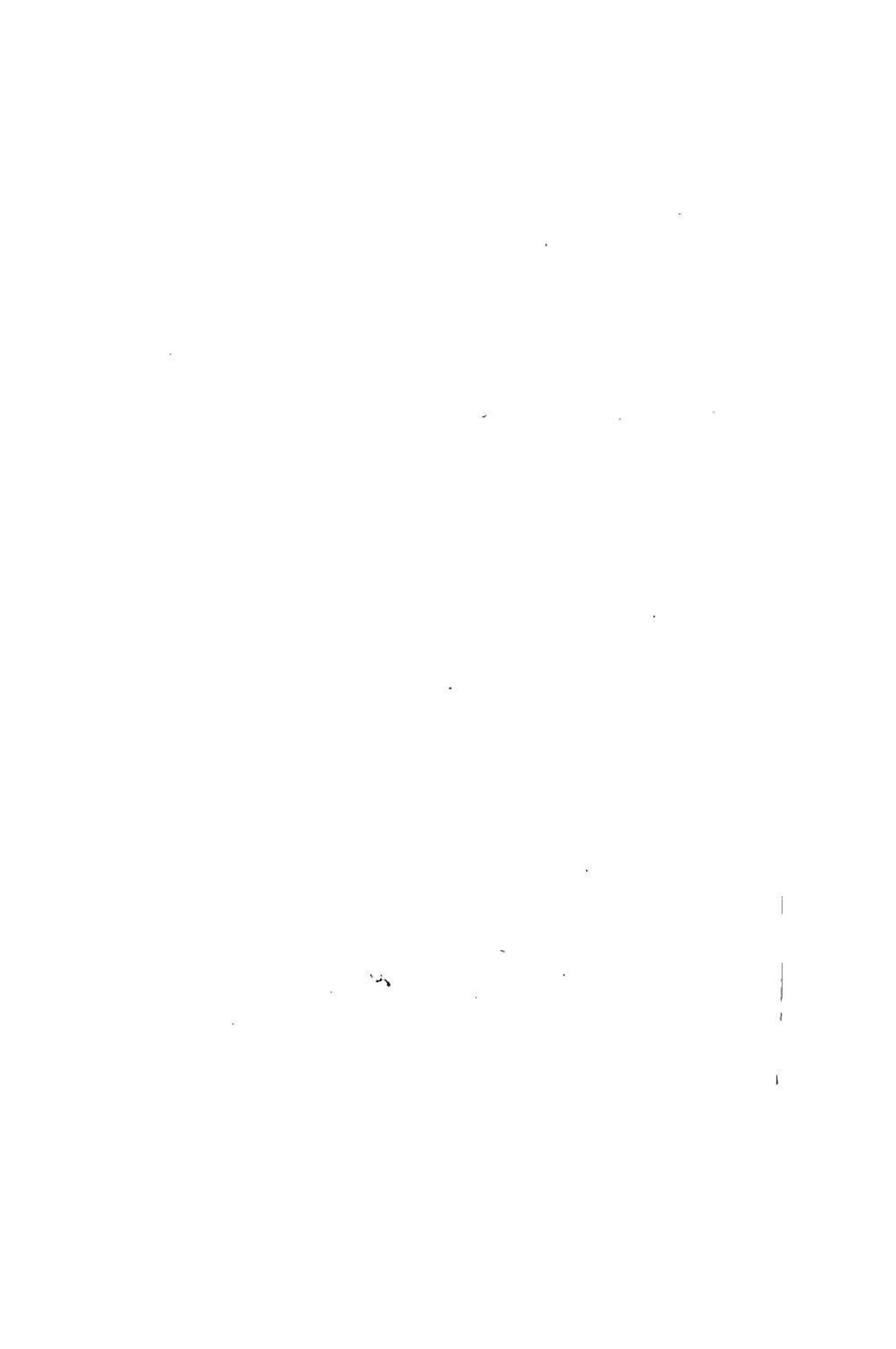
FRANCISCVS KERN.

OLDENBURGI
APVD G. STALLINGIVM.
MDCCLXVII.

291. h. 18.

76

SYMBOLAE CRITICAE AD LIBELLVM ARISTOTELICVM

ΠΕΡΙ ΞΕΝΟΦΑΝΟΥΣ, ΠΕΡΙ ΖΗΝΩΝΟΣ, ΠΕΡΙ ΓΟΡΓΙΟΥ.

Libelli Aristotelici *περι Ξενοφάνους, περι Ζήνωνος, περι Γοργίου* primam partem, qua Melissi decreta, non Xenophanis, et exponi et impugnari nunc quidem inter viros doctos constat, uel post operas Bergkii et Mullachii nec ad genuinam formam iam plane et omnino reuocatam esse ratus, nec multis locis quid scriptor quisquis est uoluerit recte esse intellectum, hac scribendi opportunitate oblata hos nouos et emendandi et interpretandi conatus uiris doctis propono, sperans fore ut de nonnullis certe locis non solum noui aliquid allatum, sed etiam hinc illinc aliquid lucis duobus illis capitibus exoriri existiment.

974, a, 2 Bekk.: Ἄδιον εἶναι φησὶν εἰ τι ἐστὶν, εἴπερ μὴ ἐνδέχεται γενέσθαι μηδὲν ἐκ μηδενός.

Non probanda uidetur sententia Bergkii*) e lectione cod. Lips. ἐνδέχεται in uerborum contextum recipi iubentis: nam posse quidem hunc modum ita usurpari licet constet, tamen cum insolentius sit, non uideo, cur lectio uulgata spernenda sit, quae ad tritum loquendi genus multo magis est accommodata, cum praesertim ea structura, quam Bergk exemplis aliunde petitis defendit, in nostro libello non amplius occurrat, etsi plus semel potuit adhiberi. Ceterum cf. 975, a, 33, ubi codd. plurimi (exceptis tribus apud Bekkerum: r, c, Va) lectionem aperte corruptam γίνεσθαι pro genuinā γίγνεται praebent.

In cod. Lips. autem εἰσδέχεται pro ἐνδέχεται esse scriptum non est quod Mullachio**) affirmanti credas. In Beckiana enim „Varietate lectionis libellorum Aristotelicorum e cod. Lips. diligenter enotata“ (Lipsiae MDCCXCIII) p. 7 inuenies: „lin. 3. ἐνδέχεται γενέσθαι. Infinitivus ἐνδέχεται e verbo φησὶν repetendo pendere potest“. Error Mullachii, quem ad haec uerba Beckium ipsum non adiiisse apparet, exortus uidetur e mendo typographico p. 8 Bergkianae dissertationis; nam p. 9 uera lectio recte expressa est. Non opus igitur erat argumentatione, qua Mullach uerbum εἰσδέχεται impugnavit.

974, a, 3: εἴτε γὰρ ἅπαντα γέγονεν εἴτε μὴ πάντα ἀδὶ ἀμφοτέρως. ἐξ οὐδενός γὰρ αὐτῶν ἂν γινόμενα. ἅπαντων τε γὰρ γινόμενων οὐδὲν προϋπάγειν· εἴτ' ὅταν τινῶν ἀεὶ ἕτερα προσγίνονται, πλεον ἂν καὶ μείζον τὸ ἔν γερονέναι.

In cod. L. exstat εἰ τε μὴ πάντα, ἀδὶα ἀμφοτέρως. ἐξ οὐδενός γὰρ γενέσθαι ἂν αὐτῶν γινόμενα. Inde ἀδὶα recipio et cum Bergkio γενέσθαι uerborum contextui addo. At haec non sufficiunt ad locum sanandum. Cum enim cuius facile apparerent uerba ἀδὶα ἀμφοτέρως non esse posse apodosin, propono post οὐδενός legendum

*) Commentatio de Aristotelis libello de Xenophane, Zenone et Gorgia. Marburgi MDCCCXLII. p. 8.

**) Fragmenta philosophorum Graecorum. Parisiis MDCCCIX. p. 277, a.

γέ πρό γάρ et τὰ pro ὄν post αἰτῶν (cf. Brandis commentt. Eleatt. pars prima. Hafniae MDCCCXIII p. 187). His lectionibus receptis non opus erit aliis mutationibus, dummodo aliter interpungendum esse concesseris. Sic enim scribo: εἴτε γὰρ ἅπαντα γέγονεν, εἴτε μὴ πάντα αἰτία, ἀμφοτέρως ἔξ οὐθενός γε γενέσθαι αἰτῶν τὰ γηγόμενα α. τ. λ. Haec autem scriptor uult: „Sive cuncta orta sint, sive non omnia aeterna (i. e. si ad aeternum, quod esse conceditur, aliud accedat, quod ortum sit), per utramque hanc rationem nimirum e nihilo ortum esse quicquid horum ortum sit; nam si illa ratione cuncta fiant, nihil praexistere, si hac ratione, cum sit aliquid, alia atque alia accedant, plus et maius ens factum esse.“ Ex hac interpretatione perspicuum est me non assentiri Bergkio, qui ei δ' ὄντων legi iubet; scriptori enim idoneam causam fuisse uideo, cur in altera parte particulam εἴ adhiheret scilicet ut duo participia uitaret (cf. 977, a, 3), nullam cur hic uoce aduersatiua orationem continuaret.

Recte Bergk coniecturam Brandisii τὸ ὄν pro τὸ ἐν reponentis confirmari putat lectione inani cod. L. τὸ ὄν, atque miror Mullachium, qui uolgatam tueretur, fugisse unitatem entis nostro loco inepte statui, quippe quam postea demum scriptor studeat demonstrare.

974, a, 11: πᾶν δὲ καὶ ἄπειρον ὄν εἶναι.

In cod. L. Beckio teste clare scriptum est πᾶν γὰρ ἄπειρον, ὄν εἶναι, ommissa inter ὄν et εἶναι uoce ἐν, quam ibi exstare Mullach dicit, in hunc errorem fortasse inductus Brandisii annotatione, qui uolgatae lectioni uocem ὄν in cod. L. additam esse minus recte tradidit. Ante Bekkerum quod sciam *) legebatur πᾶν γὰρ ἄπειρον, ἐν εἶναι; inde uocem ἐν retinendam puto, quam „necessario requiri“ Bergk recte iudicat, sed quod ad prima huius enuntiationis uerba attinet Bekkerum sequi non dubito, quamquam dolendum est uirum doctissimum ad hunc locum non annotasse, quibus codd. lectio πᾶν δὲ καὶ nitatur. Sic autem procedere uidetur oratio: „Si id quod esse dicimus uniuersum et infinitum est, unum necessario erit.“ Id uero quod est esse rerum uniuersitatem et ex praecedentibus cogere licet (εἴ τ' ὄντων τῶνδ' — τὸ ὄν γηγόμεναι) et in sequentibus scriptor, ubi decreta Melissi impugnat, non solum hanc fuisse philosophi sententiam — id enim nemo non concedet — sed etiam has duas notiones (πᾶν καὶ ἄπειρον) eum inter se coniunxisse tradit. cf. 975, a, 30: ἅπαντα γὰρ εἶναι καὶ λέγεσθαι καὶ εἰσίνος τῷ ἄπειρῳ προσάπτει, ubi e cod. L. τὸ ἅπαν γὰρ restitendum est.

*) Contuli exemplar Sylburgianum (cuius mihi non copia fuit nisi in commentario Spaldingii, ubi prima pars nostri libelli p. VII. sqq. ex Syll. editione fideliter expressa exstat), editionem Basleensem a. MDXXXIX, Parisiensem a. MDCLIII, Aurel. Allobr. a. MDCV.

974, a, 14: *αἰδιόν δι' ὃν μέτριόν τε καὶ ὅμοιον πάντα ἀκίνητον εἶναι τοῦ ἔν.*

Pro *μέτριον* Bekkeri codd. omnes *ἄμετρον* habent, in cod. L. teste Beckio, qui Olearium minus recte ibi *ἄμετρον* legisse dicit, exstat *εὐμετρον**). Felicianum in libro suo *ἄμετρον* inuenisse manifestum est, cum per uocem „immensum“ reddiderit. In quo codice autem lectio uolgata, ne a Bekkero quidem spreta, nitatur, ignoro, cum in largo suo critico apparatu non uideatur uir doctissimus eam inuenisse. Atqui non acquiescendum in ea cum Brandisio et Bekkero, neque codd. lectio talis certe, qualis est, recipienda; sed cum Bergkio *ἄπειρον* scribendum est, quod quam facile in *ἄμετρον* deprauari potuerit, nemo non uidet. Atque adeo probabilis mihi quidem uidetur haec uiri sagacis coniectura, ut hac annotatione supersessurus fuerim, nisi a Mullachio**) *ἄμετρον* receptum uidissem. Cum enim Bergkio satis fuerit ueram lectionem proposuisse argumentis allatis nullis, e re erit comprobare quod ille statuit. Argumentum autem petendum est ab ipsa scriptoris oratione, qui id quod infinitum est nusquam aliter atque *ἄπειρον* uocat. An quisquam putet *ἄμετρον* illud, quod Mullachio placuit, aliud quicquam esse quam infinitum, cuius tam saepe mentio fit in libello? Quid uero esse possit, uix dicas. Sin autem nihil aliud est, oportebat scriptorem eandem retinere significationem. Nemini enim concesserim ubertati cuidam orationis in demonstratione adeo ieiuna locum esse ullum. Huc adde, quod tres illae notiones eodem ordine 974, b, 7, ubi scriptor totam Melisseorum placitorum complectitur seriem, iterum occurrunt et in sequentibus, ubi placita impugnantur, τὸ *ἄμετρον* nusquam memoratur. Id igitur Bergkio concedendum *ἄπειρον* necessario scribendum esse; quam uero praeter hanc dubitanter proposuit mutationem, ea minime uidetur probanda. Sic enim uult uerba collocari: *αἰδιόν τε ὃν ἄπειρόν τε καὶ ἔν καὶ ὅμοιον πάντα ἀκίνητον εἶναι*, quod „id quod sit epitomator nondum sic simpliciter appellauerit τὸ ἔν, atque ita omnia illa, quae singulatim fuerint pertractata, una comprehendantur.“ Haec argumentatio facile eo refellitur, quod 974, a, 18, epitomator idem facit, quod, quia ineptum sit, nostro loco uir doctus eum fecisse negat. At reuera nihil offensionis habet, quod scriptor et hic et illic id quod est uoce τὸ ἔν significauit, cum notio illa in Eleatica philosophia sit una omnium grauissima.

974, a, 23: *καὶ γὰρ εἰ τὸ μείλιθαι τι ἔν ἐκ πλείονων λόγων καὶ εἴη πολλὰ κινούμενα εἰς ἄλλα τὰ πρόγματα, καὶ ἡ μίξις ἢ ὡς ἔν ἐν εἰρηθεσίᾳ εἴη τῶν πλείονων ἢ τῇ ἀπαλλάξει οἷον ἐπιπροσδοχίᾳ γίνοντο τῶν μεθόρων,*

*) Bergk fallitur, cum *ἄμετρον* ibi scriptum esse affirmet.

**) Hoc legendum iam Föllebora proposuit (Liber de Xenophane, Zenone, Gorgia, Aristoteli uulgo tributus, passim illustratur a Georg. Gustav. Föllebora. Halae Saxon. 1789. p. 23) „postulari sensu uocabulum aliquod synonymum uoci *ἄμετρον*“ ratus. Id Mullachium fugisse non mirum, cum Föllebornii commentatio ei non praesto esset (Mullach l. i. 271).

ἐκείνους μὲν ἂν δι' ἄλλῶν χωριζόντων εἶναι τα μὲν ἐνταῦθα, ἐπιπροσθήσεως δ' οὐσίας ἐν τῇ τριφύει γίνεσθαι ἂν ἕκαστον φανερόν, ἀφαιρουμένων τῶν πρώτων τὰ ὑπ' ἑλλήλα τεθέντα τῶν μὲν ἐνταῦθα ἂν οὐδέτερον ἀνυπαίτιον.

Statim ab initio e cod. L. scribendum cum Beckio πολλά τε καὶ κινούμενα, cum eodem ἢ ὡς pro ἡ ὡς, quia apud Felic. recte „uel“ expressum est; deinde quod pro ἀπαλλάξει Mull. proposuit ἐπαλλάξει sine dubio est vera lectio; tum pro inani illo ἐκείνους cum Beckio legendum esse ἐκείως et re ipsa perspicuum est et cum cod. L. incerta scriptio (Beck. l. l. p. 8) tum Felic. interpretatione comprobatur. Quae autem praeterea Mull. corrigenda proponit, ualde uereor, ne non possint probari. Nam quae scribi uult τῶν ὑπ' ἑλλήλων χωριζόμενων pro uulgato δι' ἑλλήλων χωριζόντων et quod inseri iubet κατὰ inter πρώτων et τὰ ὑπ' ἑλλήλων, ea, quomodo sint intellegenda, nec uir doctus ipse indicauit nec equidem mea ipsius mente atque cogitatione possum assequi. Hoc unum uideo, illam coniecturam conuersionis Feliciani niti auctoritate, quamquam Mull. eius nomen silentio praetermisit; uerum non magis perspicua mihi sunt Feliciani uerba latina quam graeca Mullachii. Reliquorum autem uirorum doctorum, qui in hoc libello emendando et interpretando studia collocarunt, uberius nemo de hoc loco disputauit. Filleborn (p. 23) enim eum adeo corruptum et mutilum censet, ut frustra ei medicinam afferre tentauerit. „Neque enim“ inquit „uulgatum intelligo, neque quae MS (cod. L.) aliter habet, quomodo iurare locum possint, uideo“*). Prorsus idem de hoc loco iudicium tulit Spalding in „commentario in primam partem“ huius libelli (p. 25). Beck recte quidem intellexit e cod. L. διάδηλα pro uulg. δι' ἑλλήλων esse recipiendum, sed hac una correctione locus nondum sanatus est. Brandis et Bergk omnino nihil de hoc loco prodiderunt. Equidem putauerim inde potissimum difficultates et obscuritatem, quam in his uerbis inesse uiri docti conqueruntur, esse exortam, quod nocem ἐπιπροσθήσεως pro uice uera lectione habentes scripturam ἐπιπροσθήσεως repudiauerunt, quamquam etiam hanc codicum nonnullorum, inter eos Lipsiensis, niti auctoritate probe sciebant et apud alios scriptores nocem ἐπιπροσθήσεως nusquam exstare; nam ubi legebatur ut Plut. consol. Apoll. p. 368 ab editoribus recte ἐπιπροσθέν restitutum est. Vocabula autem ἐπιπροσθέν, ἐπιπροσθαιν, ἐπιπροσθήσεως cum ab aliis scriptoribus tum ab Aristotele et Theophrasto, cui nostrum libellum Brandis uindicat, et sensu proprio et metaphoricis saepius usurpantur (cf. Steph. thes. et Wimmeri index ad Theophrasti fragmenta); translatione autem scriptorem hic usum esse rimari licet ex

*) Postea solum Filleb. in libro „Beiträge zur Gesch. der Phil. Züllichau 1794“ rationem aliquam constituendae lectionis proposuit, qua Spalding uidebatur sententiam scriptoris assecutus esse, uerba non corticasse. cf. Spalding, commentarius in primam partem libelli de Xenophane, Zenone et Gorgia. Berol. 1793, p. 25.